

Mục lục

I. Sáng kiến, kinh nghiệm của nông dân trồng ca cao

1. Kiến vàng – Phương thuốc hữu hiệu diệt bọ xít muỗi
2. Sáng kiến phòng bệnh thối trái bằng phương pháp tủ gốc
3. Sáng kiến “né vụ” để tránh bệnh thối trái ca cao

II. Những sản phẩm chế biến từ ca cao của nông dân Việt Nam

1. Rượu ca cao Trọng Đức – Thành quả của người yêu ca cao
2. Chế biến phân hữu cơ từ vỏ ca cao

III. Danh sách các công ty thu mua ca cao

IV. Liên hệ

I. SÁNG KIẾN, KINH NGHIỆM CỦA NÔNG DÂN TRỒNG CA CAO

1. Kiến vàng – Phương thuốc hữu hiệu diệt bọ xít muỗi

Bọ xít muỗi hiện là sâu hại số 1 trên cây ca cao tại Việt Nam. Tuy nhiên, thay vì dùng thuốc BVTV để diệt trừ bọ xít muỗi, ông Đoàn Văn Le (còn gọi là Chú Mươi) tại ấp Lộc Hòa, xã Tây Hòa, huyện Trảng Bom, tỉnh Đồng Nai lại có cách làm rất khác, đó là... nuôi kiến vàng.

Kiến vàng có đặc tính rất khỏe, hung dữ, là thiên địch của bọ xít muỗi, đồng thời khi ca cao ra hoa, kiến vàng vô ăn mật sẽ giúp tăng nhanh quá trình thụ phấn, đảm bảo đúng mùa vụ của ca cao. Thời gian đầu khi chú Mười thực hiện hình thức này, có rất nhiều ý kiến trái chiều từ những nông dân khác. Tuy nhiên, khi mùa vụ kết thúc với năng suất đáng tự hào thì chú đã hoàn toàn tự tin vào những gì mà đàn kiến vàng mang lại.

Chú Mười chia sẻ rằng nuôi kiến vàng cũng giống như nuôi ong vậy. “Khi đàn kiến nhiều sẽ xuất hiện những con kiến chúa, lúc đó ta tách đàn, tạo những đàn mới để dễ quản lý. Để giăng dây cho kiến tạo đàn, bà con nên lưu ý dùng dây điện thoại, dây nylon cũ nhưng phải để ngoài trời, phơi nắng mưa vài tháng mới được giăng”.

Nhờ mạnh dạn áp dụng hình thức nuôi kiến vàng, chú Mười đã cải thiện đáng kể năng suất cho ca cao. Hơn nữa, nuôi kiến vàng trong vườn cây ăn trái là biện pháp sinh học có hiệu quả cao, hạn chế tối đa việc sử dụng chất hóa học, ít tốn kém, không gây ô nhiễm môi trường và phù hợp với sản xuất nông nghiệp theo hướng bền vững.

Ông Đoàn Văn Le (SĐT 0972288782)
bên mô hình nuôi kiến vàng trong vườn nhà

2. Sáng kiến phòng bệnh thối trái bằng phương pháp tủ gốc

Thối trái là căn bệnh vô cùng phổ biến trên cây ca cao, gây thiệt hại nặng nề cho bà con, tuy có nhiều thuốc hóa học cũng như phương pháp hạn chế tình trạng này nhưng tất cả đều chỉ mang tính giai đoạn, khó có thể bảo vệ trong thời gian dài.

Với tâm huyết và tình yêu dành cho cây ca cao, những nông dân tại huyện Châu Thành, tỉnh Bến Tre đã có những sáng kiến độc đáo để giúp ngăn ngừa tình trạng thối trái bằng những biện pháp đơn giản, chẳng hề tốn kém mà mang lại những kết quả khả quan.

Điển hình là mô hình chống thối trái bằng cách sử dụng bạt nylon của ông Nguyễn Văn Túy ở xã Phú Túc. Sáng kiến của ông được rất nhiều giảng viên của Trường Đại Học Nông Lâm tán dương bởi tính sáng tạo. Trong mùa mưa, ông dùng những tấm bạt nylon phủ xung quanh gốc cây giúp trái ca cao không bị dính mầm bệnh (lấn trong đất) văng lên do mưa bắn lên (công đoạn này thực hiện sau khi bón phân cho cây và phủ lên một lớp vôi). Nhờ sáng kiến này mà tỉ lệ thối trái trong vườn nhà ông giảm hẳn.

Cô Nguyễn Thị Ngọc Mai, ở xã An Phước lại có cách làm đầy sáng tạo với tàu dừa. Vốn là một nông dân trồng ca cao xen dừa, nên cô đã tận dụng ngay những tàu dừa vương vãi trong vườn để tủ gốc cho ca cao.

Phần tàu dừa rơi xuống từ những cây dừa trong vườn được cô xếp ngay ngắn trên lớp thành từng lớp, từng lớp. Lớp tàu dừa này ngăn ko cho nước mưa dính mầm bệnh lẫn trong đất văng lên trái ca cao, vì thế, hạn chế hẳn tình trạng thối trái ca cao. Hơn nữa, lớp tàu dừa này khi phân hủy, sẽ tạo thành 1 lớp mùn hữu cơ cho ca cao, vừa giúp giảm được chi phí mua phân hữu cơ bên ngoài, lại giúp giảm công dọn vườn, hạn chế tình trạng ô nhiễm môi trường. Ngoài ra, cô Mai chia sẻ, cách làm này còn ngăn không cho cỏ mọc, giúp giảm thiểu công chăm sóc.

Những cách làm trên tuy đơn giản nhưng tận dụng được những nguyên vật liệu sẵn có, tiết kiệm chi phí lại cho hiệu quả tương đối khả quan, bà con có thể học hỏi và áp dụng vào vườn ca cao của mình một cách thích hợp để có được năng suất cao nhất.

Ý kiến của chuyên gia (Tiến sĩ Phạm Hồng Đức Phước, Trường Đại Học Nông Lâm TPHCM): Điểm mấu chốt ở kỹ thuật này nằm ở chỗ **không cho đất văng lên cây**, giúp giảm được nguy cơ mắc bệnh thối trái và hơn nữa việc tủ gốc còn **hạn chế biến động nhiệt độ và ẩm độ đất**. Bạt nylon hay tàu dừa chỉ là những vật liệu/phương tiện để giải quyết việc tủ gốc. Ngoài những vật liệu trên, bà con có thể tận dụng lá dừa, vỏ dừa, mụn dừa, lá bắp, lá điều, vỏ cà phê, trấu, rơm, tranh, lá ca cao hay bao đựng phân, bao thức ăn gia súc... đều được. Tuy nhiên, không nên xem đây là giải pháp phòng trị bệnh thối trái duy nhất vì tủ gốc chỉ là 1 phần trong phương pháp phòng trị tổng hợp bệnh này. Nếu chỉ áp dụng một biện pháp kỹ thuật này, sẽ không có kết quả tốt. Bà con cần **xem lại** những thông tin đã được tập huấn, **từ tài liệu kỹ thuật đã phổ biến và thực hiện đồng bộ các giải pháp** đã được khuyến cáo thì sẽ giải quyết hiệu quả bệnh này.

3. Sáng kiến “né vụ” để tránh bệnh thối trái ca cao

Chú Nguyễn Văn Chính ở xã Xà Bang, huyện Châu Đức, tỉnh Bà Rịa Vũng Tàu (SĐT: 0984 027 410), bắt đầu trồng ca cao từ năm 2008. Chú chia sẻ: “Tuy ca cao là cây trồng mới và cách thức chăm sóc cũng sẽ mới nhưng mình nghĩ rằng cứ sống chung với nó lâu ngày, ắt sẽ nắm được sinh lý của nó mà có phương pháp để bắt nó phải theo ý mình”.

Ca cao thường ra hoa kết trái vào mùa mưa (khoảng tháng 5-6) nhưng dễ bị thối trái, nên chú Chính đã quyết định né vụ, hạn chế trái ra hoa vào thời điểm dễ nhiễm bệnh này. Do nắm bắt được đặc tính của ca cao là có thể ra hoa quanh năm nếu được cung cấp đầy đủ nước và dưỡng chất, vào đầu mùa mưa khi ca cao ra hoa, chú cắt tia hoa, trái non đợt này và bón phân đầy đủ. Thời điểm bón phân vẫn như trước, tuy nhiên, cũng còn tùy tình hình thời tiết cụ thể và mức độ ra hoa của cây để điều chỉnh cho hợp lý. Khi bắt đầu mùa khô cũng

Ông Nguyễn Văn Túy (trái – SĐT: 01648633516)
chia sẻ sáng kiến chống thối trái bằng bạt nylon

Cô Nguyễn Thị Ngọc Mai (SĐT: 0919820574)
tận dụng tàu dừa để vừa giảm thiểu thối trái,
vừa làm phân hữu cơ cho ca cao

là lúc vườn nhà chú ra hoa kết trái với tỉ lệ đậu trái cao, trái phát triển rất tốt và giảm thiểu đáng kể tỉ lệ thối trái (giảm hơn 50% so với trước kia). Chú cho biết thêm, né vụ tuy không tăng nhiều về năng suất nhưng giúp tiết kiệm công chăm sóc cũng như chi phí thuốc BVTV. Hơn nữa, cây không bị bệnh nên trái phát triển đều, đẹp và có nhiều chất dinh dưỡng hơn.

II. SẢN PHẨM CHẾ BIẾN TỪ CA CAO CỦA NÔNG DÂN VIỆT NAM

1. Rượu ca cao Trọng Đức – Thành quả của người yêu ca cao

Rượu ca cao là một sản phẩm độc đáo, có hương vị đặc sắc, và đã khá phổ biến với những người dân trồng ca cao. Tuy nhiên, để đưa rượu ca cao trở thành sản phẩm thương mại có giá trị kinh tế cao thì chưa nhiều người làm được. Ở Định Quán, Đồng Nai, ông Đặng Trường Khanh, Giám đốc Công ty Ca cao Trọng Đức – đã đi tiên phong trong ngành sản xuất rượu ca cao và bước đầu gặt hái được thành công với thương hiệu Rượu ca cao Trọng Đức của mình.

Từ năm 2008, ông Khanh bắt tay vào việc tạo ra rượu ca cao từ trái ca cao nguyên chất. Cha ông Khanh từng nói rằng ca cao Việt Nam có nhược điểm là chua vì hạt có lớp đường ở ngoài nhiều, và nếu vậy thì cần phải biến nhược điểm đó thành ưu điểm – dùng để ép làm rượu. Từ ý tưởng đó, ông đã cùng với một số đồng nghiệp và các nhà khoa học xây dựng nên mô hình sản xuất rượu ca cao.

Không dừng lại ở đó, ông Khanh cùng các đồng nghiệp đã nghiên cứu thành công việc dự trữ nước ca cao tươi từ 06 tháng đến 01 năm, dùng để làm rượu, đồng thời để làm một dòng sản phẩm có gas mới - loại nước uống 100% nguyên chất ca cao.

Hiện tại, rượu ca cao được phân phối chủ yếu tại các thành phố du lịch của cả nước như Nha Trang, Đà Nẵng... Điều này chứng tỏ rằng sản phẩm rượu ca cao Trọng Đức không chỉ được người dân trong nước ưa chuộng mà còn vượt ra tầm thế giới, khẳng định thương hiệu của ngành sản xuất và chế biến ca cao Việt Nam.

Sản phẩm rượu ca cao Trọng Đức

2. Chế biến phân hữu cơ từ vỏ ca cao

Doanh nghiệp thu mua Phú Bình của ông Nguyễn Phú Bình không chỉ được biết đến như là địa điểm thu mua lớn nhất ở Bến Tre, mà còn nổi tiếng nhờ việc sản xuất rất thành công phân hữu cơ từ vỏ ca cao. Sáng kiến này đã đồng thời giải quyết được vấn đề ô nhiễm môi trường và mang lại một sản phẩm hữu ích cho người trồng ca cao.

Vỏ ca cao là một phụ phẩm của cây ca cao, chiếm đến 60% khối lượng trái, chứa nhiều chất dinh dưỡng nhưng người nông dân Việt Nam thường hay vứt bỏ, rất lãng phí. Lượng vỏ ca cao hiện một phần được làm thức ăn cho gia súc và phơi khô để đốt, còn lại phần lớn bị thải bỏ ra sông, là nguồn gây ô nhiễm môi trường vì vỏ ca cao có lượng xen-lu-lô và pectin lớn, khó phân hủy trong môi trường tự nhiên.

Từ năm 2010, ông Bình bắt đầu nghiên cứu và sản xuất phân hữu cơ, và đến năm 2011, lượng phân hữu cơ sản xuất được không chỉ đủ sử dụng cho gia đình mà còn được bán cho những thành viên trong CLB Phú Bình với giá rẻ để hỗ trợ bà con.

Ông Bình chia sẻ quy trình làm phân hữu cơ như sau: xay vỏ ca cao sau đó trộn với mụn dừa và phân vi sinh theo tỷ lệ 40% vỏ ca cao, 30% mụn dừa, 30% phân bón; đối với men vi sinh, bà con pha 1 lít men vi sinh nếu muốn làm 1 khối phân hữu cơ. Sau đó trộn tất cả các thành phần với nhau, rồi ủ lại, đậy trong vòng 03 tháng. Trong 03 tháng đó, cứ khoảng 25 ngày đảo một lần để cho phân trở nên xốp đều với nhau, đảm bảo hàm lượng dinh dưỡng tốt nhất cho cây.

Loại phân hữu cơ này có hàm lượng dinh dưỡng không kém các loại phân khác trên thị trường. Sáng kiến của ông Bình đơn giản trong việc thực hiện nhưng đem lại hiệu quả nhiều mặt, bà con có thể học hỏi để sử dụng triệt để các sản phẩm và giá trị mà ca cao mang lại, không làm ô nhiễm môi trường và giảm chi phí gieo trồng.

Ông Nguyễn Phú Bình (SĐT: 01667191770)
hướng dẫn cách ủ phân hữu cơ từ vỏ ca cao

III. DANH SÁCH CÁC CÔNG TY THU MUA CA CAO

TT	Tên đơn vị	Người liên hệ	Địa chỉ	Điện thoại
Khu vực Tây Nguyên				
1	Trạm thu mua Ca cao Cargill Đắk Lắk		Km 9, Quốc lộ 14, xã Ea Tu, TP. BMT, Đắk Lắk	05003873423/ 0919254570
2	Phụ trách thu mua – Công ty Puratos Grand-Place Việt Nam	Chị Loan Chị Ánh		01692000798 01696134831
3	Công ty TNHH MTV Cà phê Ca cao Krông Ana	Trần Sơn	Xã Ea Na, Krông Ana, Đắk Lắk	0989071102
4	Công ty TNHH MTV Cà phê Ca cao Thống Mười	Mai Kỳ Văn	Km 23, QL 26, xã Ea Kênh, Krông Pắc, Đắk Lắk	0903525064
5	Công ty Cà phê Buôn Hồ	Nguyễn Văn Minh	Km 2, Trần Hưng Đạo, TX Buôn Hồ, Đắk Lắk	0903506054
6	Công ty Cà phê Việt Thắng	Phạm Ngọc Hải	227 Nguyễn Thái Bình, TP. BMT, Đắk Lắk	0989230544
7	Công ty Cà phê 52	Giang Thanh Hải	Xã Ea Dar, Ea Kar, Đắk Lắk	0989118136
8	Cty TNHH Ca cao Nam Trường Sơn	Trương Ngọc Quang	Xã Ea Na, Krông Ana, Đắk Lắk	0907536292
9	Công ty Cổ phần Cao Nguyên Xanh	Vũ Duy Thanh	Thôn 4, xã Hoà Thắng, TP. BMT, Đắk Lắk	0908470001
10	Công ty cà phê Đức Lập	Võ Trí Hiệp	26 Trần Hưng Đạo, Thị trấn Đắk Mil, Đắk Mil, Đắk Nông	0905071345
11	Doanh nghiệp TN Duy Nghĩa Đắk Nông	Vũ Văn Nghĩa	Thôn Đắk Hoa, Tân Thành, Krông Nô, Đắk Nông	0977093299
12	Đại lý Thu mua Ca cao Minh Hùng	Huỳnh Minh Hùng	Thôn 1, Đa Ploa, Đa Huoai, Lâm Đồng	0979369828
Khu vực ĐBSCL				
13	Trạm thu mua Ca cao Cargill Bến Tre		Xã An Khánh, Châu Thành, Bến Tre	0753610644/ 0918902050
14	Công ty Puratos Grand-Place Việt Nam		Lô F1, F2, F3, KCN Giao Long, Châu Thành, Bến Tre	01629762279/ 0753610854
15	Doanh nghiệp TN Ca cao Thành Hưng Thịnh	Tạ Quang Thành	Ấp Tiên Đông Vàm, Tiên Thủy, Châu Thành, Bến Tre	0913745797
16	Doanh nghiệp TN Ca cao Phú Bình	Nguyễn Phú Bình	Ấp Phú Hòa, Phú Túc, Châu Thành, Bến Tre	01667191770
17	Doanh nghiệp TN Ca cao Lâm Tùng	Bùi Lâm Tùng	Ấp 1, Hữu Định, Châu Thành, Bến Tre	0918036842
18	Công ty TNHH MTV Ca cao Hương Việt	Phan Hải Triều	152 A3, Khu phố 2, Phường Phú Tân, TP Bến Tre, Bến Tre	0976477718
19	HTX Ca cao Chợ Gạo	Hồ Nguyễn Yến Anh	Ấp Mỹ Thạnh, Hòa Định, Chợ Gạo, Tiền Giang	01676960768
Khu vực Đông Nam Bộ				
20	Trạm thu mua Ca cao Cargill Bình Phước		Số 17, Tổ 1, Minh Hưng, Bù Đăng, Bình Phước	06513972040/ 0933075667
21	Công ty TNHH MTV Ca cao AI	Đồng Tiến Hùng	Số 35, Thôn 6, Đức Liễu, Bù Đăng, Bình Phước	0989002299
22	Công ty TNHH Ca cao Trọng Đức	Nguyễn Lệ Quyên	Ấp 4, Phú Hòa, Định Quán, Đồng Nai	0979358223
23	Công ty TNHH ĐTPN Nông nghiệp Nguyên Lộc	Nguyễn Văn Lộc	Ấp Hàng Gòn, Hàng Gòn, TX Long Khánh, Đồng Nai	0918630969
24	Công ty TNHH TM DV SX Ca cao Thành Đạt	Trịnh Văn Thành	Ấp Liên Hiệp 1, Xà Bang, Châu Đức, BRVT	0983868173

IV. LIÊN HỆ

VĂN PHÒNG BAN QUẢN LÝ DỰ ÁN “HỢP TÁC TĂNG CƯỜNG PHÁT TRIỂN CA CAO BỀN VỮNG Ở VIỆT NAM”

Địa chỉ: 298F Kim Mã, Hà Nội, Việt Nam

Điện thoại: 08-3822-0421/ 04-38431750

Email: vnpmu.cocoapp@gmail.com

Website: www.cacaovietnam.vn

